

R 3288/R II-13

REGERINGSCOMMISSARIS IN ALGEMENE DIENST
MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

Kenmerk: Nr. 3152/HP/69.
Bijlage(n): één.
Onderwerp: weekoverzicht.

's-Gravenhage, 18 september '69
Plein 1813 nr. 4

Handwritten notes:
21/9
MP
R
IB
4

Hiermede heb ik de eer
Uwer Excellentie het weekoverzicht over
de periode 11 t/m 17 september 1969 aan
te bieden.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,

Handwritten signature

Aan Zijne Excellentie de Minister-President
Plein 1813 nr. 4
's-GRAVENHAGE.

18 september 1969.

GEHEIM

SELECTIEVE SAMENVATTING VAN ONTVANGEN INLICHTINGEN

(11 t/m 17 september 1969)

SOVJET UNIE:

De invoering van een aantal hervormingsmaatregelen in de industrie in de Sovjet Unie, die in de pers algemeen met de term liberalisatie wordt aangeduid, heeft nog weinig positieve resultaten opgeleverd. De maatregelen werden ongeveer $3\frac{1}{2}$ jaar geleden ingevoerd en redelijkerwijze zou verwacht mogen worden, dat de gunstige werking zich thans zou aftekenen. Het is echter nu duidelijk geworden, dat een aantal van de belangrijkste oogmerken van deze hervormingen niet zijn bereikt:

1. er is weinig verbetering gekomen in het machinepark van de bedrijven.
2. de beloofde vrijheid bij het bepalen van de omvang van de factor arbeid is niet gerealiseerd.
3. evenmin is aan de directies voldoende armslag verleend voor het onderhandelen met leveranciers van grondstoffen en materiaal en voor de beslissingen over nieuwe investeringen.
4. zolang er geen vrijer systeem wordt geaccepteerd voor prijsvorming zal de spanning tussen de centrale planning en de industriële bedrijven blijven bestaan, met betrekking tot de verwachte produktie.

Het gevolg is dat het tempo waarin de hervormingen hadden moeten worden gerealiseerd sterk is vertraagd. Volgens de plannen zou het hele proces eind 1968 moeten zijn beëindigd terwijl per augustus 1969 slechts 72% van de industriële bedrijven het nieuwe systeem hadden ingevoerd. Aangezien de beste bedrijven eerst op het nieuwe systeem overgingen valt een sterkere vertraging te verwachten ten aanzien van de resterende ondernemingen waar de weerstanden nog iets groter zullen zijn.

Opmerking: Ondanks de hierboven geschetste tegenslag zijn er wel enige bescheiden positieve resultaten bereikt.

Men mag stellen dat de eerste stap naar de ontwikkeling van een produktiesysteem waarbij de beslissingen niet meer genomen worden door de centrale planning-organisaties is gezet.

De directie van de bedrijven kan wat meer invloed uitoefenen op de investeringspolitiek.

De gunstige werking van hervormingen op de kwaliteit van de produkten betekent een voordeel voor de consument.

GEHEIM

GEHEIM

DE SOEDAN:

Na de aanvankelijke periode van onduidelijkheid kan thans met zekerheid worden gesteld dat het zwaartepunt van het soedanese regime geheel bij de militaire revolutionaire raad ligt. Dit blijkt mede uit het groeiend aantal besluiten dat van de revolutionaire raad uitgaat en de beperking van de burger ministers tot een technische en uitvoerende rol. Het zich steeds sterker verbonden voelen van het regime met de landen van het Oostblok lijkt in tegenspraak met de politieke orientatie van de meerderheid in de revolutionaire raad, die pro-V.A.R. en soedanees-nationalistisch is, terwijl een minderheid werkelijk pro-communistisch is. Een verklaring hiervoor kan gevonden worden in de bereidheid van het regime om bij het Oostblok internationale steun en hulp te zoeken en de poging de eigen communistische partij binnen de perken te houden.

Opmerking: De steeds nauwer wordende banden van de Soedan met het Oostblok blijken onder andere uit de opening van een directe oostduitse luchtlijn Khartoum-Berlijn en de aankomst van oostduitse veiligheids-experts die op het ministerie van Binnenlandse Zaken worden tewerk gesteld. Begin augustus was een russische delegatie van 14 man in Khartoum om de komst van een veel groter aantal sovjet-experts voor te bereiden, die een algehele studie van het industriële en agrarische potentieel van de Soedan zullen maken. Aan de militaire overeenkomst tussen de Sovjet Unie en de Soedan wordt reeds uitvoering gegeven; ongeveer 70 russische militaire adviseurs zijn reeds aanwezig en binnenkort zullen nog 120 aankomen om het luchtverdedigingssysteem van Port Soedan in te richten.

ZUID VIETNAM:

Nu de periode van onzekerheid over de kabinetsformatie voorbij is, komt de politieke oppositie in Saigon weer tot nieuwe activiteit. De vijf oppositiegroeperingen overwegen thans een gemeenschappelijk politiek comité te vormen teneinde de oppositie tegen de regering THIEU tot eenheid te brengen.

Opmerking: Gezien de ervaringen in het verleden met deze politieke groeperingen, is het onwaarschijnlijk dat zij erin zullen slagen hun onderlinge geschillen op te lossen en tot een bruikbare coalitie te komen.

GEHEIM

GEHEIM

NOORD VIETNAM:

De noord-vietnamese leiders zijn bijzonder teleurgesteld over de geringe belangstelling die buitenlandse communistische partijen hun nationale held hebben getoond. Geen van de communistische landen heeft zijn partijleider naar de begrafenis van HO CHI MINH gezonden. Hanoi heeft hierdoor het gevoel dat de kwestie Vietnam voor de meeste communistische hoofdsteden slechts een zijdelings probleem vormt.

Opmerking: De russen, die de zwaarste delegatie zonden, hebben hiermede waarschijnlijk hun positie in Hanoi versterkt.

VOLKSREPUBLIEK CHINA - SOVJET UNIE:

Na de botsing aan de mansjoerijse grens op 2 maart zijn de spanningen langs de chinees-russische grens opgelopen tot een hoogte waarop een al of niet opzettelijk gewild groot conflict mogelijk is. De situatie is verergerd door het incident op 13 augustus j.l. aan de grens van Sinkiang hoewel beide partijen thans voorzichtiger tegenover elkaar schijnen te zijn.

De russen hebben zowel openlijk als via privé kanalen met hardere strafmaatregelen, waaronder preventieve aanvallen tegen chinese atoominstallaties, gedreigd en de chinezen hebben gewaarschuwd dat "oorlog oorlog is" en dat de russen geen zeggenschap over de omvang daarvan hebben. Deze waarschuwingen zijn via derden gedaan met de bedoeling dat deze de tegenpartij zouden bereiken. Een voorbeeld hiervan is het Sovjet memorandum aan de australische communistische partij waarin gesuggereerd wordt dat sovjet acties langs de grens in de toekomst harder zullen aankomen. Kort na ontvangst van dit memorandum reisde de leider van de pro-chinese vleugel van de C.P.A. naar Peking waar hij een ontmoeting met CHOU EN-LAI en KANG SHENG had.

GEHEIM